

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **P. P.**, s miestom podnikania v K., zastúpeného JUDr. T. Š., advokátom v K., proti žalovanému **Colnému úradu Košice**, so sídlom v Košiciach, Jiskrova 5, **o zaplatenie 1 554 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 34 C 34/2008, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 13. októbra 2011, sp.zn. 1 Co 217/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného **o d m i e t a .**

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice I rozsudkom zo 4. mája 2010, č.k. 34 C 34/2008-60 konanie o zaplatenie 222,40 € s úrokom z omeškania zastavil a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 1 189,11 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne od 17. septembra 2007 do zaplatenia a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Mal za preukázané, že žalobca nadobudol v dobrej viere motorové vozidlo značky Volkswagen VW LT 281; 2,4 D, ŠPZ: S. na dražbe organizovanej žalovaným a následne ho musel vydať jeho skutočnému majiteľovi, pretože rozhodnutie colného úradu o zhabaní motorového vozidla, na základe ktorého mal štát nadobudnúť jeho vlastníctvo, nebolo v čase vykonania dražby právoplatné. Poukázal na rozhodnutia vydané vo veci vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 24 C 72/2002, v ktorých súdy dospeli k záveru, že žalovaný k realizácii dražby pristúpil v rozpore s ustanovením § 263 Colného zákona, a tak prevod motorového vozidla na dražbe v prospech žalobcu považovali za neplatný. Prvostupňový súd preto v súlade s ustanoveniami § 451 a § 457 Občianskeho zákonníka zaviazal žalovaného vrátiť žalobcovi titulom vrátenia bezdôvodného obohatenia plnenie, ktoré od neho pri dražbe dostal,

t.j. vrátiť mu kúpnu cenu 35 823 Sk (1 189,11 €). Žalovaného považoval za pasívne legitimovaného, pretože kúpnu cenu prevzal a ide o subjekt, ktorý má vlastnosti, ktoré charakterizujú právnickú osobu. Zaviazal ho aj na zaplatenie úrokov z omeškania z tejto položky, keď za lehotu na plnenie považoval 10 dní od výzvy žalobcu na jej zaplatenie. Pokiaľ boli požadované vyššie úroky z omeškania, ako by patrili podľa § 3 nariadenia vlády 87/1995 Z.z. k tomuto dátumu, žalobu zamietol. Zároveň prvostupňový súd zamietol žalobu žalobcu aj ohľadne ďalších uplatnených položiek, ktoré považoval za nároky na náhradu škody, spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu štátu pri realizácii dražby motorového vozidla dňa 19. decembra 2001, na základe ktorej bolo motorové vozidlo na žalobcu prevedené, pretože dražba bola vykonaná na podklade neprávoplatného rozhodnutia Colného úradu v Čiernej n/Tisou. Mal za to, že žalovaný nie je pre tento nárok na náhradu škody pasívne legitimovaný, pretože za takúto škodu podľa zákona č. 58/1969 Zb. zodpovedá štát, za ktorý koná Ministerstvo financií. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalobcu a žalovaného rozsudkom z 13. októbra 2011, sp.zn. 1 Co 217/2010 rozsudok súdu prvého stupňa vo vyhovujúcom výroku ako vecne správny v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. V zamietajúcom výroku rozsudok prvostupňového súdu zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 364,90 € s ročným 8,5 % úrokom z omeškania od 17. septembra 2007 až do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalovaného zaviazal nahradiť žalobcovi trovy konania v sume 550,97 € a tieto zaplatiť zástupcovi žalobcu JUDr. T. Š. do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Mal za to, že prvostupňový súd v podstate správne zistil skutkový stav, správne ho aj vyhodnotil a čiastočne vyvodil aj správny právny záver, pokiaľ žalobe vyhovel titulom povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie v časti o zaplatenie sumy 1 189,11 € (kúpna cena vyplatená pri dražbe za motorové vozidlo), vo zvyšnej časti ohľadne ďalších súm však nevyvodil správny právny záver, keď mal za to, že ide o nárok na náhradu škody spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu a jeho nesprávnym úradným postupom, ktorú by bolo potrebné posudzovať podľa zákona č. 58/1969 Zb. a pokiaľ v tejto časti žalobu voči žalovanému pre nedostatok pasívnej legitimácie zamietol. V odôvodnení k zmeňujúcemu výroku rozsudku uviedol, že žalobcovi okrem zaplatenej kúpnej ceny vznikla ďalšia ujma na majetku, pretože po nadobudnutí motorového vozidla mal výdavky s prepisom motorového vozidla a vydaním duplikátu technického preukazu (položka 1 300 Sk a 200 Sk, čomu zodpovedá suma 43,15 € a 6,63 €). Ďalšia ujma mu vznikla tým, že zavinením žalovaného

neprávom zdržiaval cudziu vec, a preto musel znášať trovy predchádzajúceho konania (suma 7 703 Sk, ktorú ako neúspešný účastník bol titulom trov konania zaviazaný zaplatiť úspešnému účastníkovi a suma 1 790 Sk, ktorá mu vznikla ako poplatková povinnosť v súvislosti s odvolaním v uvedenej veci, čomu zodpovedajú sumy 255,69 € a 59,41 €). Odvolací súd mal za to, že zmenšenie jeho majetku v súvislosti so znášaním týchto trov predstavuje škodu na jeho strane, ktorá bola v príčinnej súvislosti s porušením právnej povinnosti žalovaného, ktorej sa dopustil tým, že uskutočnil dňa 19. decembra 2001 dražbu veci, ktorá vzhľadom na stav správneho konania nebola vo vlastníctve štátu. K pochybeniam orgánov štátu nedošlo pri samotnej dražbe (kde žalovaný nekonal ako orgán štátu), ale v colnom konaní a žalobca nebol účastníkom toho správneho konania, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu colných orgánov a v konečnom dôsledku aj k zrušeniu rozhodnutia vydaného v priestupkovom konaní, takže nemohol by sa domáhať náhrady škody podľa zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Odvolací súd zdôraznil, že samotný predaj motorového vozidla žalovaným ako správcom majetku štátu na dražbe už nespadá pod to správne konanie, v ktorom boli vydané rozhodnutia Colného úradu v Čiernej n/Tisou zo dňa 28. júna 2001, Colného riaditeľstva Slovenskej republiky zo dňa 19. októbra 2001 a Ministerstva financií zo dňa 11. decembra 2001. Pri výkone dražby išlo o následný vlastný výkon práv a povinností žalovaného ako správcu majetku štátu, a preto záver prvostupňového súdu o zamietnutí žaloby voči nemu pre nedostatok jeho pasívnej legitimácie neobstojí. Vzhľadom na to, že správca majetku štátu nakladanie s majetkom štátu vykonáva vlastným menom a na vlastnú zodpovednosť, zodpovedá podľa názoru odvolacieho súdu aj za škodu, ktorá vznikla porušením jeho povinnosti pri nakladaní s týmto majetkom, t.j. aj za tú škodu, ktorá žalobcovi vznikla v príčinnej súvislosti s tým, že mu na dražbe 19. decembra 2001 predal motorové vozidlo s ktorým už vzhľadom na stav správneho konania, v ktorom bolo zhabané (ku dňu vykonania dražby bolo toto konanie zastavené) nebol oprávnený nakladať. Keďže v súvislosti s tým žalobcovi ako dobromyseľnému nadobúdateľovi bez jeho zavinenia vznikli v predchádzajúcom konaní trovy, ktoré musel ako neúspešný účastník konania o vydanie veci znášať, ide o škodu, za ktorú zodpovedá žalobca podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pretože vznikla porušením jeho povinností pri nakladaní s motorovým vozidlom, pretože keď v tom čase už nebolo možné za vlastníka zhabaného motorového vozidla považovať štát, nebol žalovaný oprávnený predávať ho na dražbe. Z týchto dôvodov preto odvolací súd v tejto časti rozsudok prvostupňového súdu zmenil a žalovaného zaviazal aj na zaplatenie ďalšej sumy 364,90 € pozostávajúcej z jeho

administratívnych nákladov vynaložených po kúpe vozidla (poplatky za prepis vozidla a vydanie duplikátu technického preukazu vozidla) a tiež trov, ktoré mu vznikli v predchádzajúcom konaní ako procesne neúspešnému účastníkovi bez jeho zavinenia v príčinnej súvislosti s porušením právnej povinnosti na strane žalovaného. Aj z tejto sumy patria žalobcovi úroky z omeškania od výzvy. Pokiaľ žalobca požadoval úroky z omeškania aj za obdobie pred výzvou na zaplatenie, bola žaloba zamietnutá z dôvodov, na ktoré poukázal aj prvostupňový súd. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný, ktorý navrhol rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa, zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p. (konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok neprávne rozhodnutie vo veci, rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci). Namietal, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil a odchyľil sa od právneho názoru Okresného súdu Košice I, čo v konečnom dôsledku viedlo k nesprávne rozhodnutiu vo veci v neprospech žalovaného. Taktiež namietal, že do omeškania sa mohol dostať až 25. septembra 2007 a nie 17. septembra 2007, ako je to uvedené v rozsudku odvolacieho súdu. V dôvodoch dovolania rozoberal skutkový a právny stav veci.

Žalobca navrhol dovolanie žalovaného s poukazom na ustanovenie § 243 ods. 1 O.s.p. zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu v dovolaní napadnutom potvrdzujúcim výroku nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné a nejde ani o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že odvolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

Prípustnosť dovolania žalovaného proti zmeňujúcemu výroku rozsudku odvolacieho súdu vylučuje ustanovenie § 238 ods. 5 O.s.p., podľa ktorého dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. Ak je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky, dovolanie nie je prípustné, ak výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa prvej vety. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

Dňa 29. októbra 2007, kedy bol návrh podaný na Okresný súd Košice I, bola minimálna mzda podľa § 1 písm. b/ nariadenia vlády č. 450/2007 Z.z. 268,87 € (8 100 Sk) a jej trojnásobok predstavoval sumu 806,61 € (24 300 Sk). Suma 364,90 €, na zaplatenie ktorej bol žalovaný zmeňujúcim výrokom rozsudku odvolacieho súdu zaviazaný, teda neprevyšuje trojnásobok minimálnej mzdy v deň podania návrhu na prvostupňovom súde, a preto dovolanie žalovaného v tejto časti nie je podľa tohto ustanovenia § 238 ods. 5 O.s.p. prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil.

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, prípadne že by konanie bolo postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/, c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil

(ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 7. júna 2013

JUDr. Vladimír M a g u r a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová